

جىاردىا

د. عارف حىتو

ھەر چەندە، دېبىت ناقى جىاردىا نەيى كەھى بىت و خەلکى ب مىشەيى نەبەيىست بىت، لى وەكى نەخۇشى ياشەيە و پەت تۈوشى زارۇكان دېبىت.

ئەق نەخۇشى يە ڙئەگەرى مىشەخۇرەكى پەيدا دېبىت، دېئىزنى (جىاردىا لامبليا)، لى چونكۇ ھەمى خەلک نازانن مىشەخۇر (پاراسایت) چىنە، لەوا د پرانىيا جاران دا دختور دېئىزتە دايىبابىن نەخۇشى كۆرمەكى د ناف روېقىيەكىن وى دا ھەي.

ئەق نەخۇشىيەكا باقەگەرە، ڙ زارۇكەكى دەچىتە ئىكى دى و ب رىيکىن دەسىقەدانا ئازەللىن كەھى و ئاقا پىس دەچىتە د ناف لەشى زارۇكى دا.

نېشانىن نەخۇشىيى، پىشى چوونە ژۇرا مىشەخۇرى بۇ ناف لەشى زارۇكى پەيدا دېن، گرنگترىن نېشان ڙى زكچوونە، نەگەشەكىن يان دەقسىن و كىشا زارۇكى كىم دېبىت. ئەق نېشانە ڙ نشكمەكى قە پەيدا دېن يان ڙى بەرەبەرە دىار دېن.

گەلەك جاران نەخۇش ب خوه ساخ دېبىت، لى ھىنداك جارىن دى ئەق نەخۇشىيە دېبىتە ئەگەرى زكچوونەكا بەردەۋام و دۈزار، د ئەنجام دا ڙى زارۇك تۈوشى بەدەھەرسىيى دېبىت، ئانکو نەشىت ھىنداك جۆرىن خوارنان مينا شەكىرى و مادددىيەن چەھور ھەرس كەت.

دەسىنىشانكىرنا ۋى نەخۇشىي ب رىكا لىينىرینا پىساتى ياخارۇكى دىار دېبىت.

چارەسەريا نەخۇشىي فەرە ل بن چاۋدىرىيا نۇزدارى بەيىتە كىن، ئەق ڙى دى ب رىكا ھىنداك دەرمانان بىت كۆ فەرە بۇ ماودىيى دەھ رۆزان ودرېگرىت. گەلەك جاران دەمى زارۇك نەخۇش دېن. بەرگریا وان كىمەت لى دەھىت و دوور نىنە زارۇك تۈوشى ھىندا نەخۇشىيەن دى يېن زىدەبار بىبىت. ئەقجا فەرە دايىك سەخبيرىيا زارۇكى خوه بىمەت و دەم بۇ دەمى نىشا نۇزدارى بىدەت، ھەتا كۆ ب دروستى ساخ دېبىتە قە.

رىيکىن پاراستنا زارۇكى ڙ قى جۆرى نەخۇشىي ب تىنى پاھزى و سەخبىرى يە.